

О‘ЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI PREZIDENTINING QARORI

2020 yil « 30 » июнь

№ПК–4767

Аҳоли томорқаларидан фойдаланиш самарадорлигини оширишнинг кўшимча чора-тадбирлари тўғрисида

Сўнгги йилларда республикада деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгаларига ажратилган майдонлардан самарали фойдаланиш, уларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш, қишлоқ аҳолисининг бандлиги ва турмуш даражасини ошириш бўйича тизимли ишлар амалга оширилмоқда.

Томорқа ерларидан самарали фойдаланиш, “Томорқа хизмати” МЧЖ моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, фаолиятини янада кенгайтириш ва аҳоли томорқаларини хизматлари билан қамраб олиш даражасини ошириш, шунингдек маҳсулотларни экспорт қилиш имкониятларини янада кўпайтириш мақсадида:

1. Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши, Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш вазирлиги, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва вилоятлар ҳокимликларининг:

аҳоли томорқаларига кафолатланган кўчат ва уруғларни тизимли етказиб беришни ташкил этиш учун “Томорқа хизмати” МЧЖларга иссиқхона, совутгичли омборхоналар, чорвачилик мажмуалари қуриш учун **асосланган ҳисоб-китобларга мувофиқ ер майдони ажратиш;**

“Томорқа хизмати” МЧЖлар кузатув кенгашлари таркибига, туман маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш бўлими бошлиғи, туман фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши раиси **аъзо бўлиб киришлари;**

аҳоли томорқаларига кафолатланган кўчат ва уруғларни тизимли етказиб бериш, маҳсулотларни сотишни ташкил қилиш учун вилоятлар ва туман (шаҳар)лар марказий деҳқон бозорларида, аҳоли гавжум пунктларида “Томорқа хизмати” МЧЖлар учун **махсус савдо майдонларини ажратиш** тўғрисидаги таклифлари маъқуллансин.

2. Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши Фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгаларини қўллаб-қувватлаш жамғармаси маблағлари ҳисобидан:

1-иловада келтирилган кластер усулида фаолият юритадиган “Томорқа хизмати” МЧЖларга 3 йил муддатга кредит ёки уларнинг устав капиталига кейинчалик сотиш ҳуқуқи билан улуш ажратсин;

аҳоли томорқаларида етиштирилган қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини сақлаш учун **20-30 тонналик кичик ҳажмли совутгичлар барпо этиш учун кредит** ажратсин;

тижорат банклари билан биргаликда Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг асосий ставкасида уч ой имтиёзли давр билан бир йил муддатга 4 фоиз банк маржасини ҳисобга олган ҳолда аҳоли томорқаларидан самарали фойдаланиш йўналишида **2 миллион сўмгача Оилавий тадбиркорлик маркази хулосасисиз On-line** тарзда томорқа ер эгаларига микрокредитлар ажратиш механизмини жорий этсин.

3. Тадбиркорлик фаолиятини қўллаб-қувватлаш давлат жамғармаси томонидан:

2023 йил 1 январга қадар “Томорқа хизмати” МЧЖ ҳамда қишлоқ хўжалиги кооперативларига бериладиган кредитлар бўйича кредит суммасининг **50 фоизигача, бироқ 3 млрд сўмдан ортиқ бўлмаган ҳажмда кафиллик** берилиши белгилансин;

фермер, деҳқон хўжалиги ва томорқа ер эгалари, “Томорқа хизмати” МЧЖ ва қишлоқ хўжалиги кооперативларига Фермер, деҳқон хўжалиги ва томорқа ер эгаларини қўллаб-қувватлаш жамғармаси маблағлари ҳисобидан Тадбиркорлик фаолиятини қўллаб-қувватлаш давлат жамғармаси тўғрисидаги низом талабларини ҳисобга олган ҳолда, ажратиладиган **кредитлар фоиз ставкасининг 7,5 фоизли пунктигача қоплаб бериш** тизими жорий этилсин.

4. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги Инқирозга қарши курашиш жамғармасидан Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланадиган тартиб асосида камида 30 та аҳоли томорқаларини суғориш учун ер ости сувларига қудуқларни бурғулаш харажатларининг **70 фоизини, бироқ 120 миллион сўмдан ошмайдиган** қисмини қоплашга субсидия ажратсин.

5. 2022 йил 1 январга қадар 2-иловага мувофиқ товарларни олиб киришда божхона божининг (божхона расмийлаштируви учун тўлов ва қўшилган қиймат солиғидан ташқари) ноль ставкалари белгилансин.

6. Ўзбекчорванасл" агентлиги бир ой муддатда цистернада автоматлашган сут ҳажмини ўлчаш ва тозалаш механизмига эга сут маҳсулотлари йиғиш машиналари ҳамда мотокультиваторларга бўлган талабни ҳисобга олган ҳолда "Ўзавтосаноат" АЖга техник вазифани киритсин.

"Ўзавтосаноат" АЖ "Ўзбекчорванасл" агентлигининг техник вазифаси асосида, бир ой муддатда цистернада автоматлашган сут ҳажмини ўлчаш ва тозалаш механизмига эга **сут маҳсулотлари йиғиш машиналари ҳамда мотокультиваторларни маҳаллийлаштириш** бўйича аниқ чораларни кўрсин.

7. Белгилаб қўйилсинки:

Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши Ўзбекистон Республикаси Маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш вазирлиги, Сув хўжалиги вазирлиги билан биргаликда ҳар йили 1 апрель ва 1 августга қадар **сув таъминоти оғир ҳудудлардаги аҳоли томорқаларида қазиладиган қудуқларнинг манзилли дастурини** шакллантиради ва тасдиқлайди;

лойиҳа ташаббускорларига белгиланган тартибда тасдиқланадиган рўйхатга асосан ажратиладиган субсидиялар 2020-2021 йилларда Инқирозга қарши курашиш жамғармаси ҳисобидан ҳамда 2022 йилдан бошлаб Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши ҳузуридаги Фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгаларини қўллаб-қувватлаш жамғармаси маблағлари ҳисобидан молиялаштирилади.

8. Қишлоқ хўжалиги вазирлиги:

бир ой муддатда тупроқ-иқлим хусусиятларидан келиб чиқиб, қишлоқ хўжалик экинларининг уруғ ва кўчатларини ҳудудлар кесимида экиш, етиштириш ва сифатли маҳсулот олиш бўйича тавсиялар ишлаб чиқилишини ва жойларга етказилишини;

2021 йил 1 январга қадар Фарғона вилоятида "Томорқа хизмати" МЧЖ таклифлари асосида Тошкент давлат аграр университети ва унинг филиаллари ҳузуридаги "Ахборот-маслаҳат марказ"лари (Extension center) ҳамда "In-vitro" лабораторияси томонидан ҳудудларнинг тупроқ-иқлим шароитларидан келиб чиқиб, қишлоқ хўжалиги экинларининг уруғлари ва кўчатларини тайёрлаш, етказиб бериш, ўсимликларни касаллик ва зараркунандалардан ҳимоя қилиш

ҳамда етиштириш агротехникаси, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини сақлаш ва қайта ишлаш юзасидан маслаҳат ва тавсиялар бериш бўйича хизматларни шартнома асосида ташкил этилишини таъминласин.

9. Ўзбекистон Республикаси Маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш вазирлиги Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши билан биргаликда аҳоли ўртасида тушунтириш ишларини олиб бориб, коронавирус пандемиясининг салбий оқибатларини юмшатиш мақсадида озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажмини ошириш учун аҳоли томорқаларидан самарали фойдаланган ҳолда икки марта ҳосил олиш ишларини ташкил этсин.

10. Тошкент давлат аграр университети, Фарғона вилояти Қуватуманидаги Томорқа ер участкаларини ривожлантириш илмий-амалий маркази “Томорқа хизмати” МЧЖлар таклифлари асосида уларнинг ходимларини ва бирга ишловчи томорқа ер эгаларининг малакасини оширишни тизимли ташкил этсин.

11. Ўзбекистон Республикаси Президенти ва Ҳукуматининг айрим ҳужжатларига 3-иловага мувофиқ ўзгартириш ва қўшимчалар киритилсин.

12. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Ў.И.Барноев ҳамда Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши раиси А.Хаитов зиммасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикаси
Президенти**

Ш. Мирзиёев

Тошкент шаҳри

Кластер усулида фаолият юритадиган "Томорқа хизмати" МЧЖлар РЎЙХАТИ

Т/р	Номланиши
Қорақалпоғистон Республикаси	
1	"Бозатов томорқа хизмати" МЧЖ
2	"Амударё томорқа хизмати" МЧЖ
Андижон вилояти	
3	"Дардоқ томорқа хизмати" МЧЖ
4	"Балиқчи томорқа хизмати" МЧЖ
Бухоро вилояти	
5	"Ромитан томорқа хизмати" МЧЖ
6	"Жондор томорқа хизмати" МЧЖ
Жиззах вилояти	
7	"Янгиобод томорқа хизмати" МЧЖ
Қашқадарё вилояти	
8	"Касби томорқа хизмати" МЧЖ
9	"Бишкент томорқа хизмати" МЧЖ
Навоий вилояти	
10	"Кармана-2 томорқа хизмати" МЧЖ
11	"Нурота томорқа хизмати" МЧЖ
Наманган вилояти	
12	"Чуст томорқа хизмати" МЧЖ
13	"Радивон цитрус меваси томорқа хизмати" МЧЖ
14	"Кушон агро томорқа хизмати" МЧЖ
15	"Golden nuts Namangan томорқа хизмати" МЧЖ
16	"Уйчи обод замин томорқа хизмати" МЧЖ

Самарқанд вилояти	
17	"Жомбой кўчатчилик томорқа хизмати" МЧЖ
Сирдарё вилояти	
18	"ДМ Агрико томорқа хизмати" МЧЖ
Сурхондарё вилояти	
19	"Музработ томорқа хизмати" МЧЖ
20	"Бест Гарден томорқа хизмати" МЧЖ
Тошкент вилояти	
21	"Бирлик томорқа хизмати" МЧЖ
22	"TNA AGRO INVEST томорқа хизмати" МЧЖ
Фарғона вилояти	
23	"Арамат Багдада томорқа хизмати" МЧЖ
Хоразм вилояти	
24	"Янгиариқ томорқа хизмати" МЧЖ
25	"Мақсуд, Манзура томорқа хизмати" МЧЖ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
2020 йил 30 июндаги ПҚ-4767-сон қарорига
2-илова

**2022 йил 1 январга қадар товарларни олиб киришда
божхона божининг (божхона расмийлаштируви учун тўлов
ва қўшилган қиймат солиғидан ташқари) ноль ставкаси
белгиланадиган техника ва ускуналар
РЎЙХАТИ**

Т/р	Товарлар номи	ТИФ ТН коди
1.	Автомобиль рефрижераторлари	8716 39 300 2
2.	Мотокультиваторлар	8432 29 100 0
3.	Инкубатор ва брудерлар	8436 21 000 0
4.	Бир ўқли тракторлар	8701 10 000 0
5.	Минитракторлар	минитракторлар – 8701 91 100 0- 8701 94 100 0

**Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ва Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айрим ҳужжатларига
киритилаётган ўзгартириш ва қўшимчалар**

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 26 апрелдаги “Фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари фаолиятини такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3680-сон қарорида:

а) 6-бандда:

иккинчи хатбошида “ва бошқа воситалар етказиб бериш” сўзлари “, чорва моллари, парранда, қуён, асалари уяси, балиқ, қишлоқ хўжалик техникалари ҳамда эҳтиёт қисмлари, омухта ем, минерал ўғитлар, ўсимликларни ҳимоя қилиш учун кимёвий воситалар ва асбоб ускуналар етказиб бериш, шунингдек, иссиқхоналар қуриб бериш” сўзлари билан алмаштирилсин;

бешинчи хатбоши қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгаларидан харид қилинган, шунингдек, ўз майдонларида етиштирилган қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини саралаш, тайёрлаш, сақлаш, қайта ишлаш, қуритиш, қадоқлаш, тайёр маҳсулотлар ишлаб чиқариш ва уларни ички ва ташқи бозорларда сотиш ҳамда экспорт қилиш”;

б) 9-банднинг “б” кичик бандида:

учинчи хатбошидаги “2 йил” сўзлари “3 йил” сўзлари билан алмаштирилсин;

еттинчи хатбоши “2020 йил 1 июлдан бошлаб кредитлар Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг асосий ставкасида 4 фоизлик банк маржасини ҳисобга ҳолда олган ажратилади” сўзлари билан тўлдирилсин;

қуйидаги мазмундаги саккизинчи хатбоши билан тўлдирилсин:

“мева-сабзавотларни қайта ишлаш (қуритиш) корхоналари, совутиш омборхоналари, чорвачилик комплекслари, иссиқхона мажмуалари қурилишига, интенсив боғлар ва токзорлар барпо этилишига, қишлоқ хўжалигида занжирли ишлаб чиқаришни йўлга қўйиб, якуний маҳсулот ишлаб чиқаришга ихтисослашган, жумладан, омухта ем тайёрлаш, сутни қайта ишлаш, томат паста ишлаб чиқариш, минерал ўғитлар

тайёрлаш, ўсимликларга кимёвий ишлов бериш, қадоқлаш ва саралаш ускуналарини келтиришга”;

саккизинчи-ўн биринчи хатбошилар тегишинча тўққизинчи-ўн иккинчи хатбошилар деб ҳисоблансин;

қуйидаги мазмундаги ўн учинчи хатбоши билан тўлдирилсин:

“Мазкур “б” кичик банднинг саккизинчи хатбошида келтирилган объектлар фермер, деҳқон хўжалиги ва томорқа ер эгалари, шунингдек, “Томорқа хизмати” МЧЖлар ва бошқа қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқарувчиларига Жамғармадан белгиланган тартибда ажратиладиган кредитлар эвазига ва лизинг тўловлари асосида мазкур объектларнинг ўзини гаровга қўйиш ҳуқуқи асосида Жамғарма томонидан баланс қийматида сотилади. Уларни қуриш, харид қилиш ва сотиш тартиби Жамғарма Васийлик кенгаши томонидан тасдиқланади”.

2. Вазирлар Маҳкамасининг 2018 йил 7 июндаги “Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши ҳузуридаги Фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгаларини қўллаб-қувватлаш жамғармаси фаолиятини ташкил этиш тўғрисида”ги 433-сон қарорида:

а) 1-банднинг еттинчи хатбошиси “маблағлари ҳисобига” сўзларидан кейин “шакллантирилган ва” сўзлари билан тўлдирилсин;

б) 3-иловада:

14-банддаги “иккита” сўзи “ўн бешта” сўзлари билан алмаштирилсин;

15-бандда:

иккинчи хатбошидан “ҳамда 150 миллиард сўм” сўзлари чиқариб ташлансин;

қуйидаги мазмундаги еттинчи хатбоши билан тўлдирилсин:

“Жамғармага келиб тушган маблағлар унинг ўз маблағлари ҳисобланади ва Жамғарманинг Васийлик кенгаши томонидан тасдиқланадиган даромадлар ва харажатлар сметаси асосида сарфланади”;

17-бандда:

учинчи хатбоши “2020 йил 1 январдан бошлаб ресурсларни ажратиш” сўзларидан сўнг, “3 йил муддатга, шу жумладан 6 ойлик имтиёзли давр билан” сўзлари билан тўлдирилсин;

еттинчи хатбоши “2020 йил 1 июлдан бошлаб кредитлар Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг асосий ставкасида 4 фоизлик банк маржасини ҳисобга олган ҳолда ажратилади” сўзлари билан тўлдирилсин;

қуйидаги мазмундаги ўн биринчи-ўн тўртинчи хатбошилар билан тўлдирилсин:

“тижорат банклари орқали Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг асосий ставкасида уч ой имтиёзли давр билан бир йил муддатга 4 фоиз банк маржасини ҳисобга олган ҳолда томорқадан самарали фойдаланиш йўналишида **2 миллион сўмгача Оилавий тадбиркорлик маркази хулосасисиз On-line** тарзда томорқа ер эгаларига микрокредитлар ажратишга;

мева-сабзавотларни қайта ишлаш (қуритиш) корхоналари, совутиш омборхоналари, чорвачилик комплекслари, иссиқхона мажмуалари қурилишига, интенсив боғлар ва тоқзорлар барпо этилишига, қишлоқ хўжалигида занжирли ишлаб чиқаришни йўлга қўйиб, якуний маҳсулот ишлаб чиқаришга ихтисослашган, жумладан, омукта ем тайёрлаш, сутни қайта ишлаш, томат паста ишлаб чиқариш, минерал ўғитлар тайёрлаш, ўсимликларга кимёвий ишлов бериш, қадоқлаш ва саралаш ускуналарини келтиришга.

Мазкур банднинг ўн иккинчи хатбошида келтирилган объект ва ускуналар фермер, деҳқон хўжаликлари, “Томорқа хизмати” МЧЖлари ва бошқа қишлоқ хўжалиги субъектларига Жамғармадан ажратилган кредит эвазига ва (ёки) лизинг шартлари асосида Жамғарма томонидан баланс қийматида сотилади.

Мазкур объектларни қуриш, харид қилиш ва сотиш тартиби Жамғарманинг Васийлик кенгаши томонидан тасдиқланади”;

ўн биринчи-ўн иккинчи хатбошилар тегишинча ўн бешинчи ва ўн олтинчи хатбошилар деб ҳисоблансин;

19-бандда:

иккинчи-тўртинчи хатбошилар қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“Жамғарма томонидан “Микрокредитбанк” АТБ, “Агробанк” АТБ ҳамда Ўзбекистон Республикаси “Халқ банки”га ресурс ажратиш бўйича бош келишувда ушбу маблағлар тижорат банклари томонидан фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгаларига 3 йил муддатга, шу жумладан, 1 йилгача имтиёзли давр билан 2 фоизлик банк маржасини ҳисобга олган ҳолда йиллик 7 фоиз ставкада кредитлар бериш учун ресурс сифатида ишлатилиши, 2020 йил 1 январдан бошлаб ресурсларни ажратиш Ўзбекистон Республикаси Марказий банки асосий ставкасидан 4 фоизлик пунктни чегириб ташлаган ҳолда амалга оширилиши алоҳида келишиб олинади;

Жамғарма томонидан тижорат банкларига ресурслар ажратиш бўйича бош келишувда ушбу маблағлар “Микрокредитбанк” АТБ, “Агробанк” АТБ ҳамда Ўзбекистон Республикаси Халқ банки томонидан ушбу маблағлар “Томорқа хизмати” МЧЖларга кредит ажратиш учун ресурслар сифатида 3 йил муддатга, шу жумладан 6 ойлик имтиёзли давр билан Ўзбекистон Республикаси Марказий банки асосий ставкасининг 50 фоизи миқдоридаги фоиз ставкасида йиллик 2 фоизлик банк маржасини ҳисобга олган ҳолда ишлатилиши, 2020 йил 1 январдан бошлаб ресурсларни ажратиш Ўзбекистон Республикаси Марказий банки асосий ставкасидан 4 фоизлик пунктни чегириб ташлаган ҳолда амалга оширилиши алоҳида келишиб олинади;

Жамғарма томонидан тижорат банкларига ресурслар ажратиш бўйича бош келишувда ушбу маблағлар тижорат банклари томонидан Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг асосий ставкаси бўйича 2 фоиз банк маржасини ҳисобга олган ҳолда қишлоқ хўжалиги соҳасидаги бошқа ишлаб чиқариш, қайта ишлаш, тайёрлаш, таъминлаш, савдо ташкилотлари ҳамда лизинг компанияларига моддий-техник базани мустаҳкамлаш, қишлоқ хўжалиги техникаси ва транспорт сотиб олиш, фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгаларининг иссиқхоналарини қуриш учун материаллар ва бутловчи қисмлар харид қилишга кредитлар бериш учун ресурс сифатида ишлатилиши, 2020 йил 1 июлдан бошлаб ресурсларни ажратиш Ўзбекистон Республикаси Марказий банки қайта молиялаш ставкасидан 4 фоизлик пунктни чегириб ташлаган ҳолда амалга оширилиши алоҳида келишиб олинади”;

22-бандда “ҳар ойда” ва “ ҳамда банкнинг тегишли кредит қўмитасининг кредит ажратиш тўғрисидаги қарори ҳақидаги ахборотни” сўзлари чиқариб ташлансин;

23-банд қуйидаги хатбоши билан тўлдирилсин:

“Жамғармага киритилган буюртманомалар қонунчиликда белгиланган талабларга мос бўлмаган тақдирда, тижорат банкига ресурс қисман ажратилиши ёки ажратилмасдан қайтариб юборилиши мумкин”.

3. Вазирлар Маҳкамасининг 2020 йил 16 январдаги 28-сон қарори билан тасдиқланган Тадбиркорлик фаолиятини қўллаб-қувватлаш давлат жамғармаси тўғрисидаги низомга илованинг 3-банди қуйидаги мазмундаги “д” кичик банди билан тўлдирилсин:

“д) фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгаларига, “Томорқа хизмати” МЧЖлар ҳамда қишлоқ хўжалиги кооперативларига Фермер, деҳқон хўжалиги ва томорқа ер эгаларини қўллаб-қувватлаш Жамғармаси маблағлари ҳисобидан Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг асосий ставкасида ажратиладиган кредитлар фоиз ставкасининг 50 фоизи миқдорида”.

